

1. DE MYTHE

Een wonderlijk epos

Flandriens in de eenzaamheid der duinen (1922)

Wonder: iets buitengewoons, iets waarover men zich zeer verwondert, iets dat men niet verklaren kan; de manifestatie van een bijzondere kracht, afwijkend van of zelfs in strijd met het gewone.

Epos: reeks gebeurtenissen zoals in heldendichten beschreven wordt, zeer groots, spannend, opwindend.

De Ronde van Vlaanderen is een wonder van een epos, het is een mythe geworden.

“**DE AANTREKKINGSKRACHT** LIGT IN DE FASCINATIE VOOR HET BUITENNATUURLIJKE”

WAT DEED Ú OP ZONDAG 5 APRIL 1998?

U heeft dit boek ter hand genomen, mogen wij veronderstellen dat de Ronde van Vlaanderen u in bepaalde mate interesseert? U bent één van de duizenden, tienduizenden, honderdduizenden, zelfs miljoenen die door de Ronde worden beroerd. De televisiekijfcijfers voor de meest recente editie gaven aan dat in West-Europa ruim tien miljoen mensen de finale van de Ronde rechtstreeks op televisie volgden. Wereldwijd zagen zo'n vijftig miljoen hoe Johan Museeuw met de armen gespreid de streep in Ninove bereikte.

Het valt niet mee een eenduidige verklaring te vinden voor die massale belangstelling. Als de toeschouwer daarover wordt gepeild, reikt het antwoord meestal niet verder dan een voorspelbaar “Het is toch een schone koers”. Maar er zijn nóg wedstrijden die qua parcours en deelne-

mersveld een vergelijking met de Ronde kunnen doorstaan. Toch hebben zij niet het gewicht en de uitstraling van de Ronde. Of, zoals stichter Karel Van Wijnendaele het ontelbare keren in zijn semi-extatische artikels placht te verkondigen: “Er is maar één Ronde van Vlaanderen.”

NIET VOOR GEWONE STERVELINGEN

Een eerste en niet onbelangrijke reden voor de grote populariteit van de Ronde ligt in haar aanzienlijke sportieve waarde. Daarin liggen objectieve verschillen met andere wielervedstrijden in ons land. Met Luik-Bastenaken-Luik is het de enige Wereldbekerwedstrijd die België rijk is. Die status ligt in het verlengde van haar vroegere opname in de Superprestige, en nog eerder, in de Trofee Desgrange-Colombo, waarin indertijd de voornaamste eendagswedstrijden waren verenigd. Ook de afstand – zowat 270 km – en het aantal hindernissen, is groter dan bij een doordeweekse wielervedstrijd. De atletische eisen die aan de deelnemers worden gesteld, liggen navenant hoger dan normaal. Talloos zijn de renners die een in kwantitatief opzicht meer dan behoorlijk palmares hebben uitgebouwd, maar in de grote confrontaties roemloos tenonder gingen. Om de eenvoudige reden dat ofwel hun atletische aanleg, ofwel hun wilskracht, ofwel beide, vanaf een bepaald ogenblik een plafond bereikte. Een plafond waar slechts de allergrootsten doorheen geraaken. In die natuurlijke scheiding tussen gewone stervelingen die hun gebreken en limieten moeten erkennen, en de allergrootsten, die er kennelijk in slagen onoverkomelijke barrières te doorbreken, ligt de tweede aantrekkingskracht die de Ronde op ons uitoefent. Het is de attractiviteit van het exceptionele, de fascinatie voor het buiten-natuurlijke.

AARTSENGEL VAN MARMER EN GRANIET

De massa heeft altijd behoefte gehad aan godenkinden, aan reuzen die zich aan de natuurwetten onttrekken en de kleine man zijn machteloosheid en nietigheid doen vergeten. Dit was zo in 1913, toen de eerste Ronde van Vlaanderen werd georganiseerd. Dit is nog steeds zo in 1998. De mythe is zoveel aantrekkelijker dan de werkelijkheid. Dat de werkelijkheid de fantasie overstijgt, is uitzondering, geen regel. Wie denkt succes te kunnen oogsten door de realiteit te beschrijven, bedriegt zichzelf. Ook realistische schilderkunst of literatuur bestaat niet. Men schildert of beschrijft nooit de werkelijkheid, maar een geselecteerd onderdeel ervan. Door daar de klemtoon op te leggen, door juist dit tafereel te selecteren en niet een ander, kent men al betekenis toe, trekt men iets omhoog uit het moeras van de banaliteit.

Een makkelijk procédé om het gemoed van de massa te bespelen is de werkelijkheid te verkopen zoals ze niet is,

Alleen echte Flandriens konden de hoofdrol vertolken in dit epos (de vervaarlijke Ritten Van Lerbeghe, winnaar in 1919).

